

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

2. forduló

Össz.pontszám:	83 p	
----------------	------	--

A feladatlap kitöltendő:

2021. november 18-án (csütörtökön) 13.00-15.00 óra között 45-45 perc alatt tantárgyanként, felügyelet mellett!

Postára adás utolsó határideje: november 19-i pénteki postabélyegzővel.

Név:..... OSZTÁLY (karikázd be!): 7. vagy 8.

Iskola neve, címe (bélyegző is lehet):
.....

1. Névtár

- a) Az alábbi rejtvényben magyar írók, költők által viselt keresztnéveket rejtettünk el. Nézd meg figyelmesen a betűhálót, vízszintesen és függőlegesen is találhatsz keresztnéveket a táblázatban. Írd le a táblázat alá a megtalált neveket!

E	D	G	M	Í	S	G	A	O	F
L	O	R	Ó	J	Á	N	O	S	H
E	N	D	R	E	N	I	N	C	D
K	F	Ü	J	Ó	D	E	Z	S	Ó
Z	S	I	G	M	O	N	D	F	A
M	Ó	T	F	E	R	E	N	C	D

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

8p	
----	--

- b) Írj olyan magyar költőket, írókat, akiknek olyan keresztnévük van, mint amelyeneket a táblázatban találtál!

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

8p	
----	--

2. „Itt van az ősz, itt van újra...”

Az első feladatban bizonyára leírtad annak a költőnek a nevét, akitől a következő verset olvashatsz, melynek címe: **Őszi reggeli**. Oldd meg a költeménnyel kapcsolatos feladatokat!

*Ezt hozta az ősz. Hús gyümölcsöket
üvegtálon. Nehéz, sötét-smaragd
szőlőt, hatalmas, jáspisfényű körtét,
megannyi dús, tündöklő ékszerét.
Vízcsöpp iramlik egy kövér bogyóról
és elgurul, akár a briliáns.
A pompa ez, részvételen, derült,
magába-forduló tökéletesség.
Jobb volna élni. Ámde túl a fák már
aranykezűkkel intenek nekem.*

a) Válaszd ki, hogy az alábbi idézetek milyen költői képeket tartalmaznak! **Húzd alá a helyes választ!**

„Hús gyümölcsöket ...megannyi dús, tündöklő ékszerét”

hasonlat   megszemélyesítés   metafora

„és elgurul, akár a briliáns”

hasonlat   megszemélyesítés   metafora

„Ezt hozta az ősz.”

hasonlat   megszemélyesítés   metafora

6p	
-----------	--

b) **Épp ellenkezőleg!**

Ellentéteket keresünk: keresd ki a versből a megadott szavak ellentétes jelentésű kifejezéseit!

meleg: _____

érzelmes: _____

karcosú: _____

nyitott: _____

hiányosság: _____

5p	
-----------	--

c) Bontsd szerkezeti egységeire a következő szavakat! Alkalmazd a megszokott jelölést:

1: szótő, 2: képző, 3: jel, 4: rag. Pl.: jobb: 1 + 3

h o z t a _____

g y ü m ö l c s ö k e t _____

r é s z v é t t e l e n _____

9p

d) Milyen állítmány szerepel a következő részletekben: igei, névszói, névszói-igei?

Ezt hozta az ősz. Állítmány: _____ Alany: _____

A pompa ez, Állítmány: _____ Alany: _____

Jobb volna élni. Állítmány: _____ Alany: _____

6p

3. Melyiket a három közül?

Egy-egy sorban három választási lehetőséget láthatsz. Ezek közül húzd alá azokat a szavakat, amelyek helyesen vannak írva! Figyelj arra, hogy egy sorban legalább egy, de akár kettő vagy három szó is helyes lehet, tehát soronként több szó is aláhúzható.

irkafirka	beíratkozik	kefir
-----------	-------------	-------

általános	általában	állhatatos
-----------	-----------	------------

öjv	pulyka	sólyom
-----	--------	--------

2021. 11. 13-án	2021. 11. 13.-án	2021. novemberében
-----------------	------------------	--------------------

nőjön	főjön	lőjön
-------	-------	-------

higyje	hagyja	agyja
--------	--------	-------

mond el	kérd el	várd meg
---------	---------	----------

gyanús	tanul	huszas
--------	-------	--------

24p

4. Közeledik Mikulás napja

Bizony már sok év eltelt azóta, hogy Mikulás napján izgatottan figyelted a váratlan zajokat, neszeket: vajon most jár a házban a Mikulás? Vagy szüleiddel a városi forgatagban bekopogtatok a Mikulás házába, hogy egy szép énekkel, verssel kiérdemelj egy-egy szaloncukrot vagy csokimikulást.

Verset már nem mondasz a Mikulásnak, a zajokat sem fürkészed sötétedés után, de a csokimikulást most is ugyanúgy várod, mint kisgyerekként.

Vajon mióta létezik csokimikulás? Olvasd el a történetét és válaszolj a kérdésekre!

... Közben elégedetten vesszük a finomabbnál finomabb csokoládémikulásokat a boltokban, nem is gondolunk arra, hogy milyen elképesztő mennyiségben fogy e nyalánkság. Volt olyan év, hogy csak a december 6-i ünnepre mintegy 2,2 milliárd forintnyi édességet vásároltak a felnőttek csemetéiknek! Más mértékegységgel kifejezve: ezen az ünnepen 821 tonnányi csokoládét értékesítettek a boltok, szupermarketek, egyebek.

Ez adja az éves csokoládéfigurák forgalmának mintegy felét!

A csokitélapó gyártása 1880-ban kezdődött, amikor is a Suchard egy 300 darabból álló csokimikulás-sorozatot készített. Ezen figurák a gyűjtők számára készültek, még hozzá egy verseny keretében. A lényege az volt, hogy az összes darabot tartalmazó album benyújtásával különféle díjakat lehetett nyerni. Ezen gyűjtőszervevény szerencsére falánkságunk martalékvá vált, s hamarosan tömeggyártásra álltak át a csokigyárak. Magyarországon 1934 óta gyártanak cukormázás mikulásfigurákat töretlen sikerrel. A kezdeti tömör csokitakat ugyan felváltotta az üreges édesség, ám ez cseppet sem befolyásolja diadalát.

<https://mikulasiroda.hu/a-csokimikulas-tortenete/>

a) Válaszolj az alábbi kérdésekre!

Hány tonna a csokifogyasztás rekordja? _____

Hány milliárd forint a csokoládéfigurák forgalma egy évben? _____

Mikor kezdődött a gyártás Magyarországon? _____

3p	
----	--

b) Igaz – hamis

Már 1880-ban bárki hozzájuthatott a csokimikulásokhoz.

Igaz - Hamis

Azok, akik a legtöbb csokimikulást vásárolták, különféle díjakat nyerhettek.

Igaz - Hamis

Kezdetben csak a gyűjtők számára készültek a csokimikulások.

Igaz - Hamis

Volt olyan év, amikor az éves fogyasztás elérte a 821 tonnát.

Igaz - Hamis

4p	
----	--

c) Keresd ki a szövegből a következő meghatározásoknak megfelelő szavakat!

Elegendő egy szót írni egy vonalra.

középfokú ragos melléknév: _____

-val,-vel toldalékos főnév, melyben írásban jelölt teljes hasonulás történt: _____

tárgyragos, vegyes hangrendű, egyszerű főnév: _____

többes számú, rag nélküli, magas hangrendű főnév: _____

többes szám 3. személyű, mély hangrendű ige: _____

10p	
-----	--